

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākuma

17.01.2024

Saturs

Vispārīgie jautājumi	3
Lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākums.	4
Vai ir apliekams ar nodokli?	4
Ar nodokli apliekamā ienākuma noteikšana	8
Ar nodokli apliekamo ienākumu deklarēšana un nodokļa pārskaitīšana	12
Ar nodokli neapliekamo ienākumu deklarēšana	14
Ar nodokli apliekamo un neapliekamo (viens darījums) ienākumu deklarēšana	17
Saistošie normatīvie akti	19

Vispārīgie jautājumi

Šis materiāls izstrādāts, lai palīdzētu iedzīvotājiem piemērot [likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#) (turpmāk – likums) un noteikt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli (turpmāk – nodoklis) apliekamo vai neapliekamo ienākumu no **lauksaimniecības zemes pārdošanas**.

Atkarībā no tā, vai ienākums no lauksaimniecības zemes pārdošanas ir apliekams ar nodokli, vai nav apliekams ar nodokli, atšķiras **ienākuma deklarēšanas veids**:

- ja ienākums nav apliekams ar nodokli un pārsniedz 10 000 *eiro*, ienākumu deklarē gada ienākumu deklarācijā (**GID**);
- ja ienākums ir apliekams ar nodokli, ienākumu deklarē deklarācijā par ienākumu no kapitāla pieauguma (**deklarācija DK**).

Ienākumam no nekustamā īpašuma pārdošanas piemēro nodokļa **likmi 20 %**.

Lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākums.

Vai ir apliekams ar nodokli?

Likumā ir paredzēti nosacījumi, kuru izpildes gadījumā ienākums no **lauksaimniecības zemes pārdošanas nav apliekams ar nodokli**. Ja ienākums no lauksaimniecības zemes pārdošanas ir apliekams ar nodokli, tad aprēķināms kapitāla pieaugums.

Ar nodokli neapliek ienākumu no tāda nekustamā īpašuma pārdošanas, kurš pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme, ja izpildīti abi nosacījumi:

- 1) īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu tā pārdošanas rezultātā iegūst zemnieku saimniecības īpašnieks, persona, kura Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā, reģistrēta kā komercsabiedrība, individuālais komersants vai zemnieku saimniecība vai reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) kā saimnieciskās darbības veicēja, vai īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu tā pārdošanas rezultātā iegūst Latvijas zemes fonds;
- 2) vismaz vienā gadā no pēdējiem trim gadiem vairāk nekā pusi no lauksaimniecības zemes pircēja saimnieciskās darbības ieņēmumiem, bet ne mazāk kā 3000 eiro gadā veido ieņēmumi no lauksaimnieciskās darbības, vai arī lauksaimniecības zemes pircējs saņem valsts vai Eiropas Savienības atbalsta maksājumus lauksaimniecībai un lauku attīstībai kā jaunais lauksaimnieks.

1. piemērs

Lauksaimniecības zemes pārdevējs pārdod lauksaimniecības zemi zemnieku saimniecībai, kura saņem atbalsta maksājumus kā jaunais lauksaimnieks. Ienākumu no zemes pārdošanas neapliek ar nodokli.

2. piemērs

Lauksaimniecības zemes pārdevējs 2023. gada 5. jūnijā par 11 500 eiro pārdod šādu lauksaimniecības zemi:

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākuma

- nopirkta 2021. gadā par 8000 eiro;
 - nav vienīgais lauksaimniecības zemes pārdevēja nekustamais īpašums;
 - pircējs – zemnieku saimniecības īpašnieks, kura saimnieciskās darbības ieņēmumi, ir tikai no graudu realizācijas un 2022. gadā ieņēmumi ir 50 000 eiro.
- Ienākumu no zemes pārdošanas neapliek ar nodokli.**

Ja atsavina lauksaimniecības zemi, uz kuras atrodas ēkas un/vai būves un pārdevējs var uzrādīt sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja sniegtu vērtējumu (ne vecāku par 12 mēnešiem dienā, kad noslēgts atsavināšanas līgums), kurā norādīta ne tikai nekustamā īpašuma kopējā tirgus vērtība, bet arī atsevišķa tirgus vērtība lauksaimniecības zemei un ēkām/būvēm, tad ar nodokli neapliek ienākumu no lauksaimniecības zemes atsavināšanas.

3. piemērs

Nekustamā īpašuma objektu kopību veido lauksaimniecības zeme (20 ha), dzīvojamā ēka, saimniecības ēka un zeme zem ēkām un pagalmiem (0,2 ha). Nekustamā īpašuma tirgus vērtība saskaņā ar sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja sniegto vērtējumu ir 50 000 eiro, t.sk. lauksaimniecības zeme – 30 000 eiro (lauksaimniecības zemes vērtības īpatsvars kopējā tirgus vērtībā 60% ($30\,000 : 50\,000 \times 100$)).

Īpašnieks atsavina nekustamo īpašumu "Altum" programmas ietvaros par 40 000 eiro.

Nekustamā īpašuma iegādes vērtība 10 000 eiro.

Visa īpašuma atsavināšanas ienākums ir 30 000 eiro (40 000 eiro – 10 000 eiro).

Tātad ienākumam, kas gūts no lauksaimniecības zemes atsavināšanas nav piemērojams nodoklis, atbilstoši sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja lauksaimniecības zemes vērtības īpatsvaram sniegtajā vērtējumā, proti, 60%, savukārt dzīvojamā ēka, saimniecības ēka un zeme zem ēkām un pagalmiem ir 40 % no visa īpašuma atsavināšanas ienākuma.

- $30\,000 \text{ eiro} \times 60\% = 18\,000$ – ienākums no lauksaimniecības zemes atsavināšanas;
- $30\,000 \text{ eiro} - 18\,000 \text{ eiro} = 12\,000 \text{ eiro}$ – ar nodokli apliekamais ienākums.

Aprēķināt ar nodokli apliekamo ienākumu, izmantojot iegādes vērtību apliekamai daļai, var arī sekojoši $(40\,000 - 10\,000) \times 40 : 100 = 12\,000 \text{ eiro}$.

Ja atsavina nekustamo īpašumu, kuru veido **lauksaimniecības zeme un mežs vai cita veida zeme (krūmāji, purvi, zeme zem ūdeņiem)**, tad ar nodokli neapliek ienākumu no īpašuma pārdošanas **proporcionāli** tai platības daļai, kura **pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme.**

4. piemērs

Jānis pārdeva nekustamo īpašumu, kuru veido lauksaimniecībā izmantojamā zeme (9 ha) un krūmāji (1 ha), uz zemes atrodas Jānim nepiederoša saimniecības ēka.

**Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
no lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākuma**

Pircējs – zemnieku saimniecības īpašnieks, kura saimnieciskās darbības ieņēmumi ir tikai no graudu realizācijas un 2022. gadā ieņēmumi ir 50 000 eiro.

Nekustamā īpašuma tirgus vērtība saskaņā ar sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja sniegto vērtējumu ir 10 000 eiro, no kuras lauksaimniecībā izmantojamā zeme – 9 500 eiro.

Jānis ar pircēju vienojās, ka pārdos nekustamo īpašumu par 10 000 eiro.

- **10 000 – 9 500 = 500 – ar nodokli apliekamais ienākums (krūmāji).**

Ja atsavina nekustamo īpašumu, kurš pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme, bet uz tā atrodas **citai personai** piederošas vai nenoskaidrotas piederības **ēkas vai būves**, tad ar nodokli neapliek ienākumu no īpašuma pārdošanas **proporcionāli** tai platības daļai, kura **pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme**.

5. piemērs

Lauksaimniecības zemes pārdevējs 2022. gada decembrī mantoja nekustamo īpašumu – lauksaimniecības zemi, uz kuras atrodas citai personai piederošas vai nenoskaidrotas piederības ēkas vai būves. Viņam pieder vēl citi nekustamie īpašumi.

Atsavinot nekustamo īpašumu, kurš pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme, bet uz tā atrodas citai personai piederošas vai nenoskaidrotas piederības ēkas vai būves, ienākumu ar nodokli neapliek.

Ja lauksaimniecībā izmantojamās zemes atsavināšanas līgums noslēgts 2021. gadā, sertificēta vērtētāja novērtējums var būt taisīts arī pēc tam, kad noslēgts lauksaimniecībā izmantojamās zemes atsavināšanas līgums, taču ne vēlāk kā līdz 2022. gada 31. decembrim.

6. piemērs

Nekustamā īpašuma objektu kopību veido lauksaimniecības zeme (20 ha), dzīvojamā ēka, saimniecības ēka un zeme zem ēkām un pagalmiem (0,2 ha).

Īpašnieks atsavināja nekustamo īpašumu 2021. gada 4. februārī.

Nosakot IIN atbrīvojumu proporcionāli tās tirgus vērtības īpatsvaram kopējā nekustamā īpašuma vērtībā attiecībā uz ienākumu, kas gūts no īpašuma, kura sastāvā ir lauksaimniecībā izmantojama zeme, mežs un krūmāji, pamatojoties uz 2021. gada 4. februāra pārdošanas līgumu, tiks ņemts vērā sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja vērtējums, kas taisīts laikā no 2020. gada 5. februāra līdz 2022. gada 31. decembrim.

7. piemērs

Nekustamā īpašuma objektu kopību veido lauksaimniecības zeme (20 ha), dzīvojamā ēka, saimniecības ēka un zeme zem ēkām un pagalmiem (0,2 ha).

Īpašnieks atsavināja nekustamo īpašumu 2023. gada 4. februārī.

Sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja vērtējumam īpašnieka rīcībā jābūt jau dienā, kad noslēgts atsavināšanas līgums, turklāt tas atsavināšanas līguma noslēgšanas dienā nedrīkst būt vecāks par 12 mēnešiem, t.i. tiks ņemts vērā sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja vērtējums, kas taisīts laikā no 2022. gada 5. februāra līdz 2023. gada 4. februārim.

Ievēribai!

Ienākuma izmaksātāji – Latvijas Republikā reģistrēti komersanti, kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu (ārvalstu komersantu) pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas – rezidenti, kuri reģistrēti kā saimnieciskās darbības veicēji, – ietur nodokli no nerezidenta ienākuma no kapitāla aktīvu atsavināšanas, piemērojot 3 % iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi.

Ienākuma izmaksātājs ieturēto iedzīvotāju ienākuma nodokli iemaksā vienotajā nodokļu kontā līdz tā mēneša 23. datumam, kas ir pēc ienākuma izmaksas mēneša.

Ja nerezidents gūst ienākumu no kapitāla aktīvu atsavināšanas no fiziskas personas, kura nav saimnieciskās darbības veicēja, nerezidents iedzīvotāju ienākuma nodokli no šā ienākuma aprēķina un deklarāciju par ienākumu no kapitāla Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz līdz tā mēneša 15. datumam, kas ir pēc ienākuma gūšanas mēneša.

Ar nodokli apliekamā ienākuma noteikšana

Ienākumu no nekustamā īpašuma pārdošanas **neapliek ar nodokli** gadījumos, kas atspoguļoti VID materiālā "Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamie ienākumi no nekustamā īpašuma atsavināšanas".

Ja nav izpildīti šajā materiālā un materiālā "Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamie ienākumi no nekustamā īpašuma atsavināšanas" minētie nosacījumi, tad ienākumu no nekustamā īpašuma pārdošanas **apliek ar nodokli** kā ienākumu no **kapitāla pieauguma**.

Kapitāla pieaugumu nosaka, no kapitāla aktīva atsavināšanas cenas atņemot iegādes vērtību un kapitāla aktīvā veikto ieguldījumu vērtību kapitāla aktīva turēšanas laikā.

Kapitāla aktīva iegādes vērtībā iekļauj arī izdevumus, kas saistīti ar tā iegūšanu:

- valsts nodevu par darījuma noformēšanu;
- valsts nodevu lietā par apstiprināšanu mantojuma tiesībās vai lietā par pēdējās gribas rīkojuma akta vai mantojuma līguma stāšanos likumīgā spēkā;
- valsts nodevu par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā;
- komisijas naudu un citus līdzīgus izdevumus.

Veiktais ieguldījums nekustamajā īpašumā ir dokumentāri pierādāmi izdevumi, kas saistīti ar nekustamā īpašuma **uzlabošanu un atjaunošanu**, ja šie izdevumi nav atzīti nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības izmaksās ne pamatlīdzekļu nolietojuma veidā, ne kārtējos izdevumos.

Nekustamā īpašuma iegādes vērtība,

ja nekustamais īpašums ir iegūts:

kā mantojums –

par nekustamā īpašuma iegādes vērtību uzskata mantojuma masā ietilpstošā konkrētā kapitāla aktīva vērtību;

kā dāvinājums uz dāvinājuma līguma pamata –

par nekustamā īpašuma iegādes vērtību uzskata attiecīgi dāvinājuma līgumā norādītā konkrētā kapitāla aktīva vērtību, kas nav lielāka par kapitāla aktīva atsavināšanas cenu.

Ja nekustamais īpašums ir iegūts uz dāvinājuma līguma pamata no fiziskas personas, kuru ar lauksaimniecības zemes atsavinātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē, un nekustamo īpašumu **pārdod 60 mēnešu laikā** pēc tā reģistrācijas zemesgrāmatā uz lauksaimniecības zemes atsavinātāja vārda, par tā iegādes vērtību uzskata konkrētā nekustamā īpašuma:

1) vērtību, par kādu dāvinātājs šo nekustamo īpašumu ir iegādājies, ja tas iegādāts pēc 2000. gada 31. decembra, un lauksaimniecības zemes atsavinātāja rīcībā ir dokumenti, kas pierāda nekustamā īpašuma iegādes vērtību;

2) aktuālo kadastrālo vērtību gadā, kad nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā uz dāvinātāja vārda, ja tas ir iegādāts pēc 2000. gada 31. decembra, un lauksaimniecības zemes atsavinātāja rīcībā nav dokumentu, kas pierāda nekustamā īpašuma iegādes vērtību;

3) tādu aktuālo kadastrālo vērtību nekustamā īpašuma atsavināšanas gadā, kura koriģēta, kadastrālo vērtību dalot ar Centrālās statistikas pārvaldes noteikto katra gada patēriņa cenu indeksu par pēdējiem 10 gadiem pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas, ja nekustamo īpašumu dāvinātājs ir ieguvis līdz 2000. gada 31. decembrim;

atjaunojot īpašuma tiesības –

par nekustamā īpašuma iegūšanas (iegādes) vērtību uzskata minētā nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību (aktuālo).

Centrālās statistikas pārvaldes noteiktais katra gada **patēriņa cenu indekss** par pēdējiem 10 gadiem (piemērojamais **koeficients**) ir šāds:

2022. gadā – 1,159;

2023. gadā – 1,329;

2024. gadā – 1,449.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākuma

Ja lauksaimniecības zemes pārdevēja rīcībā nav dokumentu, kas apliecina nekustamā īpašuma iegādes vērtību, jāievēro turpmāk norādītais.

1. **Ja nekustamais īpašums ir iegūts līdz 2000. gada 31. decembrim,** par tā iegūšanas (iegādes) vērtību uzskata tādu aktuālo nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību nekustamā īpašuma pārdošanas gadā, kura koriģēta, kadastrālo vērtību dalot ar Centrālās statistikas pārvaldes noteikto katra gada patēriņa cenu indeksu par pēdējiem 10 gadiem pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas.

2. **Ja dāvinājuma līgumā vai mantojuma masā** nav norādīta nekustamā īpašuma vērtība:

1) par tā iegādes vērtību uzskata tādu aktuālo nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību nekustamā īpašuma pārdošanas gadā, kura koriģēta, kadastrālo vērtību dalot ar Centrālās statistikas pārvaldes noteikto katra gada patēriņa cenu indeksu par pēdējiem 10 gadiem pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas, **ja nekustamais īpašums iegūts līdz 2000. gada 31. decembrim;**

2) lai noteiktu šāda nekustamā īpašuma iegādes vērtību, dāvinājuma vai mantojuma saņēmējs iesniedz **Valsts zemes dienestā** iesniegumu ar lūgumu izsniegt informāciju par **nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību uz nekustamā īpašuma iegūšanas gada 1. janvāri,** ja nekustamais īpašums iegūts pēc 2000. gada 31. decembra.

8. piemērs

Lauksaimniecības zemes pārdevējs 2024. gada 15. janvārī par 140 000 eiro pārdod nekustamo īpašumu (45 ha), kurš sastāv no 36 ha lauksaimniecības zemes un 9 ha meža un krūmāju un:

- ir nopirkts 2013. gadā par 49 196 latiem (70 000 eiro);***
- pircējs – zemnieku saimniecība – saņem atbalstu kā jaunais lauksaimnieks.***

Ienākumu no nekustamā īpašuma pārdošanas daļēji apliek ar nodokli, jo daļa īpašuma ir lauksaimniecības zeme, un tās pircējs nodarbojas ar lauksaimniecību.

Lauksaimniecības zeme ir 80 % no visas zemes (36 : 45 x 100), savukārt meži un krūmāji ir 20 % no visas zemes platības.

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 14 000 eiro ((140 000 eiro – 70 000 eiro) x 20 : 100).

9. piemērs

Lauksaimniecības zemes pārdevējs 2023. gada 23. janvārī par 100 000 eiro pārdod nekustamo īpašumu (48 ha), kurš sastāv no 42 ha lauksaimniecības zemes (kur ir apgrūtinājumi: elektriskie tīkli un ceļa servitūti 0,8 ha) un 6 ha meža un krūmāju un:

- **ir nopirkts 2013. gadā par 35 140 latu (50 000 eiro);**
- **pircējs – zemnieku saimniecības īpašnieks, kura saimnieciskās darbības ieņēmumi pēdējos trīs gadus bija virs 3000 eiro, un no tiem vairāk nekā puse ir ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas.**

Ienākumu no nekustamā īpašuma pārdošanas daļēji apliek ar nodokli, jo daļa īpašuma ir lauksaimniecības zeme, un tās pircējs nodarbojas ar lauksaimniecību.

Nekustamā īpašuma apgrūtinājumi atrodas uz lauksaimniecībā izmantojamās zemes daļas. Šie apgrūtinājumi nav nodalāmi atsevišķi no kopējās lauksaimniecības zemes platības. Tādējādi ienākumam, kas gūts no lauksaimniecības zemes, tai skaitā apgrūtinājumu, proporcionāli noteiktās platības atsavināšanas, nav piemērojams nodoklis, proti, 42 ha, kas no kopējā plānotā atsavināmā īpašuma (48 ha) ir 87,50 % (42 : 48 x 100).

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 6250 eiro ((100 000 eiro – 50 000 eiro) x 12,50 : 100).

Ar nodokli apliekamo ienākumu deklarēšana un nodokļa pārskaitīšana

Ja lauksaimniecības zemes pārdevēja **kopējie ienākumi** no darījumiem ar lauksaimniecības zemes atsavināšanu **ceturksnī**:

	Deklarācijas iesniegšanas termiņš	Nodokļa nomaksas termiņš
Pārsniedz 1000 eiro	reizi ceturksnī līdz tā mēneša 15. datumam , kas ir pēc ceturkšņa , kad gūti ienākumi no kapitāla pieauguma	līdz tā mēneša 23. datumam , kurā iesniegta deklarācija par ienākumu no kapitāla
Nepārsniedz 1000 eiro	līdz nākamā gada 15. janvārim	līdz nākamā gada 23. janvārim

Lauksaimniecības zemes pārdevējam aprēķinātā nodokļu summa **jāiemaksā vienotajā nodokļu kontā**:

Saņēmējs	Valsts budžets (VID)
Reģistrācijas numurs	90000010008
Konta numurs	LV33TREL1060000300000
Saņēmēja BIC kods	TRELLV22

10. piemērs

Kristaps 2023. gada 5. jūnijā par 38 000 eiro pārdod lauksaimniecības zemi Zaubes pagasta "Dūnās":

- **nopirkta 2021. gadā par 28 000 eiro;**
- **nav vienīgais Kristapa nekustamais īpašums;**
- **pircējs – zemnieku saimniecības īpašnieks, kura ieņēmumi no lauksaimniecības produkcijas realizācijas 2022. gadā ir 130 000 eiro, un tie ir visi lauksaimnieciskās darbības ienākumi;**
- **uz zemes atrodas ēka.**

Ienākumu no tādas lauksaimniecības zemes pārdošanas, uz kuras atrodas ēka, apliek ar nodokli.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākuma

Deklarācijas DK aizpildīšana 10. piemēram.

Lai iesniegtu deklarāciju DK, var izmantot **Elektroniskās deklarēšanas sistēmu** (turpmāk – **EDS**).

EDS darba logā "**Sagatavot dokumentu**" izvēlas darbību "**No veidlapas**". Kad atveras jauna dokumenta ievades lapa, tajā izvēlas dokumentu grupu "**Iedzīvotāju ienākuma nodokļa dokumenti**" un tad dokumentu "**Pārskata perioda deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma – DK veidlapa**".

The screenshot shows the 'SAGATAVOT DOKUMENTU' (Prepare Document) menu in the EDS system. The document group is 'Iedzīvotāju ienākuma nodokļa dokumenti' (Individual Income Tax Documents). The menu items include:

- Autoratlīdzības saņēmēja deklarācija
- Gada ienākumu deklarācija
- Gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarācija - GD veidlapa
- IeleN avansa maksājumu aprēķins no saimnieciskās darbības
- IeleN pārskats par izmaksām nerezidentiem
- Iesniegums Valsts ieņēmumu dienestam par reģistrāciju patentmaksas veikšanai
- Informācija par aizdevumiem fiziskajai personai
- Informācija par darījumiem, kas uzsākti, bet nav pabeigti vienā taksācijas gadā - DK veidlapas pielikums
- Paziņojums par fiziskajai personai izmaksātajām summām
- Pārskata perioda deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma - DK veidlapa** (highlighted in red)

Deklarāciju DK var aizpildīt, izmantojot **vedni – palīgrīku deklarācijas aizpildīšanā**. Vednis paredzēts, lai, atbildot uz jautājumiem un ievadot informāciju, varētu ērtā veidā sagatavot nepieciešamo informāciju darījuma deklarējamo rindu aprēķināšanai.

Pārskata perioda deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma - DK veidlapa

The screenshot shows the 'Pārskata perioda deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma - DK veidlapa' form. The table below shows the data for the selected period (2023).

1	2	3	4	5	6	7	8	9		
ienākuma gūšanas diena	ienākuma veids	līdzība	ienākumi no kapitāla aktīva atsavināšanas	Saņemtā ienākumu daļa	Izdevumi, kas saistīti ar kapitāla aktīva iegādi (ar veiktajiem ieguldījumiem)	Attecināmā izdevumu daļa (4/3 x 5)	Ārvalstī samakātais nodoklis LV valūtā	Apliekamais ienākums no kapitāla aktīva atsavināšanas (3 - 5, vai 4 - 6)	Aprēķinātais iedzīvotāju ienākuma nodoklis (8 x likme - 7)	
05.06.2023	N - ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas		38000.00	38000.00	28000.00	28000.00		10000.00	2000.00	
						0.00		0.00	0.00	
						0.00		0.00	0.00	
			Kopā	0.00	38000.00	0.00	28000.00	0.00	10000.00	2000.00

Ar nodokli neapliekamo ienākumu deklarēšana

Lauksaimniecības zemes pārdevējs, kas gada laikā Latvijā ir guvis **ar nodokli neapliekamos ienākumus**, kuru kopējā summa **pārsniedz 10 000 eiro**, šos ienākumus deklarē, **iesniedzot** Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) **gada ienākumu deklarāciju**.

Lauksaimniecības zemes **pārdevējs**, kas taksācijas gadā Latvijā ir guvis tikai tādus **ienākumus, no kuriem nodoklis ir ieturams izmaksas vietā**, drīkst gada ienākumu deklarāciju **aizpildīt pēc vienkāršotiem noteikumiem**, lai deklarētu ar nodokli neapliekamos ienākumus.

Aizpildot gada ienākumu deklarāciju pēc vienkāršotiem noteikumiem, lauksaimniecības zemes pārdevējs deklarācijā **nenorāda informāciju** (piemēram, darba algu vai citu ienākumu, no kura nodoklis ir ieturēts ienākuma izmaksas vietā), kura jau ir VID rīcībā.

Lai iesniegtu gada ienākumu deklarāciju, izmantojot **EDS**, EDS darba logā "**Sagatavot jaunu dokumentu**" izvēlas darbību "**No veidlapas**". Kad atveras jauna dokumenta ievades lapa, tajā izvēlas dokumentu grupu "**Iedzīvotāju ienākuma nodokļa dokumenti**" un tad dokumentu "**Gada ienākumu deklarācija un tās pielikumi**".

The screenshot shows the 'SAGATAVOT DOKUMENTU' (Prepare Document) interface. On the left is a navigation menu for the 'Valsts ieņēmumu dienests' (State Revenue Service) 'ELEKTRONISKĀS DEKLARĒŠANAS SISTĒMA' (Electronic Declaration System). The main content area has a search bar and three tabs: 'Mans saraksts', 'Pēc dokumentu grupas', and 'Visi dokumenti'. Below the tabs is a list of document groups. The group 'Iedzīvotāju ienākuma nodokļa dokumenti' is highlighted with a red rectangular box. Other groups in the list include 'Akcižu nodokļa dokumenti', 'Akcižu preču aprites dokumenti', 'Akcižu preču atļauju un izziņu iesniegumi', 'Akcižu preču licenču un sertifikātu iesniegumi', 'Akcižu preču marķēšanas dokumenti', 'Akcižu preču nodrošinājumu iesniegumi', 'Citi', 'Čeku loterijas dokumenti', 'Darījumu apliecinātie dokumenti', 'Gada pārskati', and 'Iesniegumi'.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākuma

The screenshot shows the 'Gada ienākumu deklarācija' (Annual Income Declaration) page. On the left is a navigation menu with options like 'UZ SĀKUMU', 'DOKUMENTI', 'SARAKSTE AR VID', 'MAKSĀJUMI', 'CITAS SISTĒMAS', 'PĀRSKATI', and 'IZZIŅAS'. The main content area is titled 'Gada ienākumu deklarācija' and 'Izvēlieties gadu, par kuru iesniegsiet deklarāciju'. Below this, there are four buttons for the years: 2023, 2022, 2021, and 2020. The 2023 button is highlighted.

Izvēlas gadu, par kuru iesniegs deklarāciju. Lai noteiktu, kuri pielikumi jāaizpilda gada ienākumu deklarācijā, iepazīstas ar informāciju un izvēlas atbilstošo kritēriju.

This screenshot shows the 'Izvēlieties deklarācijas aizpildīšanas veidu' (Select the declaration completion method) step. The 'Vienkāršoti' (Simplified) button is highlighted with a red box. The text explains that the simplified method is for taxpayers who have not received a tax assessment for agricultural land and are not receiving a tax assessment for agricultural land. It also lists conditions for the simplified method, such as the taxpayer being a resident of Latvia or having agricultural land in Latvia. The 'Detalizēti' (Detailed) button is also visible below.

11. piemērs

Jānis Bērziņš 2023. gada 5. jūnijā par 40 000 eiro pārdod lauksaimniecības zemi Durbes novada "Lācišos":

- kas ir nopirkta 2021. gadā par 30 000 eiro;
- kas nav vienīgais Jāņa Bērziņa nekustamais īpašums;
- pircējs – zemnieku saimniecības īpašnieks, kura ieņēmumi no graudu realizācijas 2022. gadā ir 50 000 eiro, un tie ir visi lauksaimnieciskās darbības ienākumi.

Ienākumu no lauksaimniecības zemes pārdošanas neapliek ar nodokli.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākuma

Deklarācijas D 1 pielikuma aizpildīšana 11. piemēram.

iesniedzamā informācija **D1** D1' D2 D2' D3 D3' D4 D

Taksācijas gadā Latvijas Republikā gūtie ienākumi

(izņemot ienākumus no saimnieciskās darbības)

Ienākumu gūšanas vieta (arī ienākumu izmaksātāja nosaukums un reģistrācijas kods vai vārds, uzvārds un personas kods, ja tāds ir piešķirts) un veids			Bruto ieņēmumi	Neapliekamie ienākumi	Attaisnotie izdevumi			Izdevumi, kas saistīti ar ienākumu gūšanu	Apliekamie ienākumi, neatskaitot darba devēja veiktās iemaksas (2. - 3. - 6. - 7. aile)	Avansā samaksātais (ieturētais) nodoklis	
Reģistrācijas numurs vai personas kods	Ienākumu izmaksātāja nosaukums vai vārds un uzvārds	Ienākumu veids			Darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	Iemaksas privātajos pensiju fondos un dzīvības apdrošināšanas prēmijas	Autoru izdevumi				
1a	1b	1c	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	xxxxxxx	Jānis Bērziņš	22	40000,00	40000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x

Informācija par deklarācijas aizpildīšanu ir atrodama VID tīmekļvietnē www.vid.gov.lv.

Ar nodokli apliekamo un neapliekamo (viens darījums) ienākumu deklarēšana

Ar nodokli neapliekamos ienākumus no lauksaimniecības zemes atsavināšanas deklarē gada ienākumu deklarācijā, bet apliekamos ienākumus - pārskata perioda deklarācijā no kapitāla pieauguma.

Gada ienākumu deklarācijas D 1 pielikuma aizpildīšana 3. piemēram.

Nekustamā īpašuma objektu kopību veido lauksaimniecības zeme (20 ha), dzīvojamā ēka, saimniecības ēka un zeme zem ēkām un pagalmiem (0,2 ha).

Nekustamā īpašuma tirgus vērtība saskaņā ar sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja sniegto vērtējumu ir 50 000 eiro, t.sk. lauksaimniecības zeme – 30 000 eiro. (lauksaimniecības zemes vērtības īpatsvars kopējā tirgus vērtībā 60%.)

Īpašnieks atsavina nekustamo īpašumu "Altum" programmas ietvaros par 40 000 eiro.

Nekustamā īpašuma iegādes vērtība 10 000 eiro.

3. piemērā kopējie ieņēmumi no lauksaimniecības zemes pārdošanas ir 40 000 eiro. Aprēķinātais lauksaimniecības zemes vērtības īpatsvars kopējā tirgus vērtībā ir 60%. 3. piemērā ar nodokli neapliekamā daļa ir 24 000 eiro (40 000 x 60%) no ieņēmumiem. Neapliekamos ienākumus deklarē gada ienākumu deklarācijas veidlapā D1.

Vienkāršotā versija Detalizētā versija

Iesniedzamā informācija **D1** D1' D2 D2' D3 D3' D4 D

Taksācijas gadā Latvijas Republikā gūtie ienākumi
(izņemot ienākumus no saimnieciskās darbības)

Ienākumu gūšanas vieta (arī ienākumu izmaksātāja nosaukums un reģistrācijas kods vai vārds, uzvārds un personas kods, ja tāds ir piešķirts) un veids	Attaisnotie izdevumi			Bruto ieņēmumi	Neapliekamie ienākumi	Darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	Iemaksas privātajos pensiju fondos un dzīvības apdrošināšanas prēmijas	Autoru izdevumi	Izdevumi, kas saistīti ar ienākumu gūšanu	Apliekamie ienākumi, neatskaitot darba devēja veiktās iemaksas (2. - 3. - 6. - 7. alle)	Avansā samaksātais (ieturētais) nodoklis
	Reģistrācijas numurs vai personas kods	Ienākumu izmaksātāja nosaukums vai vārds un uzvārds	Ienākumu veids								
1a	1b	1c	2	3	4	5	6	7	8	9	
1 0000000000	XXXXXXXX XXXXXXXX	22	24000,00	24000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2										0,00	
3										0,00	
4										0,00	
Kopā			24000,00	24000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Rindas: 10 + Pielienot

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākuma

Deklarācijas DK aizpildīšana 3. piemēram.

3. piemērā ar nodokli apliekamie ieņēmumi ir 16 000 *eiro* (40 000 x 40% vai 40 000-24 000). Izdevumi, kurus attiecina uz ar nodokli apliekamiem ieņēmumiem ir 4000 *eiro* (10 000 x 40%). Ar nodokli apliekamo daļu norāda pārskata perioda deklarācijā par ienākumu no kapitāla pieauguma – DK veidlapā.

Nerezidents

Ienākumu gūšanas periods* Gads par gadu 1. ceturksnis 2. ceturksnis 3. ceturksnis 4. ceturksnis

Ienākuma gūšanas diena	Ienākuma veids	R	F	L	Ieņēmumi no kapitāla aktīva atsavināšanas	Saņemtā ieņēmumu daļa	Izdevumi, kas saistīti ar kapitāla aktīva iegādi (ar veiktajiem regulējumiem)	Attiecināmā izdevumu daļa (4./3.x5.)	Ārvalstī samaksātais nodoklis LV valūtā	Apliekamais ienākums no kapitāla aktīva atsavināšanas (3. - 5., vai 4. - 6.)	Aprēķinātais iedzīvotāju ienākuma nodoklis (0. x likme - 7.)
1	2				3	4	5	6	7	8	9
1	N - Ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas	☐	☐	☐	16000,00		4000,00	0,00	0,00	12000,00	2400,00
2		☐	☐	☐				0,00		0,00	0,00
3		☐	☐	☐				0,00		0,00	0,00
4		☐	☐	☐				0,00		0,00	0,00
5		☐	☐	☐				0,00		0,00	0,00
6		☐	☐	☐				0,00		0,00	0,00
7		☐	☐	☐				0,00		0,00	0,00
8		☐	☐	☐				0,00		0,00	0,00
9		☐	☐	☐				0,00		0,00	0,00
10		☐	☐	☐				0,00		0,00	0,00
Kopā					16000,00	0,00	4000,00	0,00	0,00	12000,00	2400,00

Rindas: 10 + Pievienot

Pielikumi

Faīla nosaukums* Komentārs

Informācija par deklarācijas aizpildīšanu ir atrodama VID tīmekļvietnē www.vid.gov.lv.

Saistošie normatīvie akti

1. Likums "[Par iedzīvotāju ienākuma nodokli](#)".
2. Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 662 "[Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību](#)".
3. Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumi Nr. 899 "[Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība](#)"

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 01.01.2018.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 17.01.2024.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmā](#) sadaļā "Sarakste ar VID"